

**Розділ 1. «ПЕДАГОГІЧНІ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ
У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ»**

Антонюк Н.А., к.п.н. (ORCID: 0000-0002-4283-6629)

КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, м. Луцьк

**МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ ТЕХНОЛОГІЙ В
ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Сучасні соціально-політичні умови функціонування та розвитку українського суспільства вимагають від системи освіти формування творчої особистості, здатної до вирішення питань політичного, соціального та економічного розвитку держави. Розв'язання цих завдань у сучасному інформаційному просторі неможливе без комплексного впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітній процес. Впровадження ІКТ у сучасну освіту не тільки прискорює передачу знань і накопиченого соціального досвіду людства від покоління до покоління, а й є важливим чинником створення нової якісної системи освіти.

Різноманітні аспекти впровадження інформаційних технологій в освітній процес стали об'єктом та проблемою дослідження А. Гуржія, В. Лапінського, Ю. Жука, В. Безпалька, В. Бикова, та інших. Дослідники розглядали можливості застосування інформаційно-комунікаційних технологій у початковій, середній, вищій школі, інклюзивній та професійній освіті тощо. На сьогоднішній день важко уявити навчальний процес у вищій школі без використання інформаційних-комунікаційних технологій. Інформаційно-комунікаційні технології (ІТК) – сукупність методів і програмно-технічних засобів, об'єднаних в технологічний ланцюг, що забезпечує збір, обробку, зберігання і відображення інформації [1].

Інформаційні технології в освітньому процесі вищої школи дозволяють по-новому організувати взаємодію суб'єктів навчальної діяльності, значно підвищити її ефективність, сприяти формуванню відповідних професійних компетентностей та особистісних якостей, здійснювати диференційований підхід, будувати навчання таким чином, щоб кожен здобувач був активним і рівноправним його учасником [5].

Власний досвід і педагогічна практика показали, що застосування інформаційно-комунікаційних технологій значно підвищують ефективність навчального процесу під час самостійної роботи студентів, лекційних, лабораторних, практичних і семінарських заняттях. Використання ІКТ під час лекційних занять дозволяє перейти від традиційної технології подання матеріалу з використанням дошки та крейди до використання нового освітнього середовища, що містить всі можливості подання навчальної інформації в електронному вигляді. Викладач за допомогою мультимедіа в аудиторії

отримує потужний інструментарій для представлення навчальної інформації в різній формі (текст, графіка, анімація, звук, відео), самостійно визначає послідовність та форми викладу матеріалу. У разі потреби можна створити слайди, які містять розгорнуті малюнки, схеми, діаграми, інші матеріали з метою уточнення найбільш важких питань лекції або для представлення додаткових пояснень, якщо це необхідно для конкретної аудиторії [1].

При проведенні семінарських і практичних занять, використання інформаційно-комунікаційних технологій дає можливість організувати індивідуальну самостійно-пошукову роботу в мережі Інтернет, створювати презентації, відеоролики, доповіді як складових певного практичного завдання, чи доповіді до семінару. Така робота не тільки забезпечує ефективне виконання навчальних завдань, а й сприяє розвитку креативності, творчості, логічного та критичного мислення [3].

Використання телекомунікацій є складовою проектної діяльності, заснованої на пошукових, дослідницьких методах, що дозволяє організовувати різного роду спільні дослідницькі роботи студентів, викладачів, науковців із різних навчальних закладів.

Використання ІКТ під час самостійної роботи здобувачів вищої освіти, значно полегшує процес отримання необхідної інформації, оскільки існує величезна кількість літератури, зокрема наукової та навчальної, що подана в електронному вигляді. Це призводить до розвитку в них навичок інформаційного пошуку, аналізу, формує вміння опрацьовувати, зберігати, редагувати, формувати текстову інформацію. Викладач, в свою чергу, за допомогою ІКТ може створювати диференційовані завдання для самостійної роботи студентів, визначати вимоги щодо їх виконання, критерії оцінювання; організовувати різні форми поточного та підсумкового контролю та самоконтролю.

Відрізняючись високим ступенем інтерактивності, комп'ютерні телекомунікації створюють унікальне навчально-пізнавальне середовище, тобто середовище, що використовується для розв'язування різних дидактичних завдань, формування загальних та фахових компетентностей майбутніх спеціалістів певної галузі науки. Викладання дисципліни з використанням інформаційно-комунікаційних технологій передбачає готовність педагога до такої форми навчального процесу, наявність у нього достатньої інформаційної культури, обізнаність в існуючих технологіях навчання з використанням ІКТ, способах досягнення певної дидактичної мети з їх допомогою [2].

Виходячи з вище зазначеного, можна виділити ряд переваг використання ІКТ в освітньому процесі закладу вищої освіти: забезпечення можливості самостійного пошуку потрібної інформації серед величезної кількості електронних джерел; використання у навчанні здобутків новітніх інформаційних технологій; розробка методичних і дидактичних матеріалів (презентації, зображення, анімація тощо); підвищення пізнавальної активності студентів, формування фахових компетентностей, розвиток творчих здібностей; використання різних форм контролю навчальних досягнень студентів;

забезпечення спілкування учасників освітнього процесу в режимі онлайн; проведення олімпіад, семінарів та інших форм НДРС; використання хмарних технологій для збереження навчальної інформації тощо [3].

Дослідники відзначають такі особливості ІКТ, як багатofункціональність, оперативність, продуктивність, насиченість, можливість швидкої й ефективної творчої самореалізації студентів, наявність для них персональної освітньої траєкторії. Це не лише потужний засіб навчання, що дозволяє навчати роботі з інформацією, а й, з іншого боку, комп'ютерні телекомунікації – це особливе середовище спілкування один з одним, середовище інтерактивної взаємодії представників різних національних, вікових, професійних й інших груп користувачів незалежно від їхнього місця знаходження.

Отже, впровадження інноваційно-інформаційних технологій в навчальний процес вищої школи дає можливість майбутнім спеціалістам розширювати свої потенційні здібності, спонукає до активної навчальної, творчої і наукової діяльності, є засобом активізації вивчення тих предметів, які формують професію.

Список літературних джерел

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
2. Гуржій А.М. Інформаційні технології в освіті. *Проблеми освіти: науково-методичний збірник*. Київ: ІЗМН. 2013. С. 5-11.
3. Карабін О.Й. Роль інформаційних технологій у підготовці майбутніх учителів гуманітарних дисциплін. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. № 4. 2011. С. 123-136.
4. Лапінський В. Електронні засоби навчального призначення – світовий досвід й українська освіта. *Вища освіта України*. №3, 2011. С. 487-495.
5. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Київ. 2002. 528 с.

Акмен В.О., к.т.н., доцент (ORCID: 0000-0001-5938-6161)

Сорокіна С.В., к.т.н., доцент (ORCID: 0000-0002-2137-5077)

Державний біотехнологічний університет, м. Харків

Сорокіна В.П., викладач вищої категорії

Чорна В.В., викладач вищої категорії

Харківський державний професійно-педагогічний коледж ім. В.І. Вернадського

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВИХ ТА МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗВО

Бурхливий розвиток сучасних інформаційно-цифрових технологій та інтеграція сучасних медіа в освітній процес висувають нові вимоги до кваліфікації викладачів і навчання студентів у ЗВО. Це вимагає певних змін у характеристиках і змісті педагогічної діяльності, що особливо актуально у